

העותרים:

1. ג"א

2. ע"ש

3. ב"ש

4. א"א

5. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד עביר ג'ובראן ו/או ניצן אילני ו/או עודד פלר ואח'

מהאגודה לזכויות האזרח בישראל

- נ ג ד -

המשיבה:

משטרת ישראל

באמצעות ב"כ ממחלקת הבג"צים
פרקליטות המדינה, ירושלים

תגובת העותרים לתגובה המקדמית מטעם המשיבה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 18.2.2026, העותרים מתכבדים להגיש את תגובתם לתגובה המקדמית מטעם המשיבה מיום 17.2.2026 (להלן: **תגובת המשיבה או התגובה**), כדלקמן.

1. עניינה של העתירה בבקשה למתן צו על תנאי המופנה אל המשיבה והמורה לה לבוא וליתן טעם "מדוע לא תצביע על מקור סמכות מפורש בדין, המאפשר לה לחסום שכונות וכניסות ליישובים לפרקי זמן ממושכים", ומדוע לא תסיר את החסימות שהוצבו בשכונות ס"א ו-ס"ח בלוד.

2. בתגובתה המקדמית טוענת המשיבה כי דין העתירה להידחות על הסף בהיותה תיאורטית ובלתי אקטואלית עוד בעת הגשתה, שכן, לטענתה, כבר ביום 30.1.2026, טרם הגשת העתירה, הוסרו לחלוטין חסימות הבטון שהוצבו בשכונת ס"א, וחסימות הבטון בשכונת ס"ח פונו לשולי הדרך (סעיפים 3 ו-9 לתגובה). לטענת המשיבה, החסימות הוסרו בהחלטת פיקוד תחנת משטרת לוד, "לאחר שהושגה רגיעה יחסית בשטח והופחת רף האיום במידת מה" (סעיף 7 לתגובה). בדומה למענים קודמים שהתקבלו מטעם המשטרה בנוגע לחסימות אחרות שהציבה, המשיבה לא הצביעה על מקור סמכות מפורש המאפשר לה להציב חסימות כאמור.

3. כפי שיפורט להלן, תגובה זו – המגובה כזכור בתצהיר – רצופה אי דיוקים עובדתיים באשר לסעדים הפרטניים שהתבקשו בעתירה, ומתעלמת לחלוטין מן הסעד העקרוני המבוקש. לצד העובדה שהסעד הפרטני הנוגע לחסימות בשכונת ס"ח (סעד ג') טרם התייתר, העותרים יבקשו להבהיר כי הם עומדים על הסעד העקרוני (סעד א'), אשר למרבה הצער, אינו תיאורטי כלל וכלל, לאור המשך הפרקטיקה הבלתי חוקית של המשיבה, הכוללת הצבת חסימות בשכונות וביישובים ערבים ללא כל מקור סמכות מפורש בחוק.

הסעדים הפרטניים בעתירה – הסרת החסימות בשכונות ס"א ו-ס"ח בלוד

4. כאמור, על פי התגובה המקדמית, המשטרה הסירה את החסימות ביום 30.1.2026, טרם הגשת העתירה. מבדיקה מעמיקה עולה כי טענה עובדתית זו אינה נכונה.

5. מתצהירו של עו"ד ת"ש, תושב לוד ופעיל חברתי, עולה כי **חסימות הבטון בשכונת ס"ח הוסרו רק בשעות הבוקר המאוחרות ביום 2.2.2026 – לאחר הגשת העתירה – ועד עתה טרם פונו והן ניצבות בשולי הכביש ומפריעות לתנועה**. עוד עולה מהתצהיר ומשיחה שערכה הח"מ עם העותר 3, כי חסימות הבטון בשכונת ס"א הוזזו **חלקית ביום 31.1.2026**, קרי, לאחר המועד הנקוב בתגובת המשיבה, **והוסרו על ידי המשטרה רק ביום הגשת העתירה, 1.2.2026**. יצוין, כי העתירה הוגשה ביום 1.2.2026 אך נקלטה רק בבוקר יום 2.2.2026, בשל תקלות חוזרות במערכת "נט המשפט".

6. יתרה מכך, מהתצהיר ומהשיחה עולה כי הן החסימות בשכונת ס"א, הן החסימות בשכונת ס"ח, **הוסרו או הוזזו על ידי תושבים, ולא על ידי המשטרה כפי שצוין בתגובה**. החסימות בשכונת ס"ח הוסרו על ידי תושבים לאור הפגיעה הקשה והקושי לצאת מהשכונה, עליהם עמדו העותרים בהרחבה בעתירה. כאמור, חסימות הבטון לא פונו עד עתה בידי המשטרה. החסימות בשכונת ס"א הוזזו חלקית על ידי תושבים על מנת לאפשר הכנסת כלי רכב של מכובדים שהגיעו למטרת סולחה בין שתי משפחות מסוכסכות המתגוררות בשכונה (יצוין, כי בניגוד למה שעשוי להשתמע מהתגובה המקדמית, או מן השכל הישר, החסימה לא נועדה ליצור הפרדה בין המשפחות המסוכסכות, אשר נותרו באותו צד של החסימה). רק למחרת ההזזה החלקית של החסימה בשכונת ס"א בידי תושבים, הסירה המשטרה את החסימה.

העתק תצהירו של עו"ד ת"ש מצורף ומסומן א'.

7. לסיכום, בניגוד לנטען בתגובתה של המשיבה, העתירה היתה אקטואלית בעת הגשתה, שכן חסימות הבטון הוסרו רק לאחר הגשת העתירה או ביום הגשתה. בניגוד לנטען, התושבים הם שהסירו או הזיזו את החסימות בשתי השכונות, והמשטרה הסירה רק את החסימה בשכונת ס"א לאחר ההזזה החלקית של התושבים. חסימות הבטון עודן ניצבות בצידי הכביש בשכונת ס"ח (כפי שאף צוין בסעיף 3 לתגובה) ומפריעות לתנועה, ולפיכך, הסעד הפרטני הנוגע לשכונת ס"ח (סעד ג') עודנו אקטואלי ולא התייתר גם עתה.

הסעד העקרוני בעתירה – מקור הסמכות המפורש

כישלונה של המשטרה בהצבעה על מקור סמכות מפורש

8. כאמור לעיל, עניינה של העתירה בפרקטיקה משטרתית בלתי חוקית של חסימת שכונות ויישובים ערבים ללא מקור סמכות חוקי מפורש. בהתאם, הסעד העקרוני שהתבקש בעתירה עסק בדרישה כי המשטרה תצביע על מקור סמכות מפורש בחוק אשר מאפשר לה לנקוט בפרקטיקה האמורה.

9. בתגובתה המקדמית, בדומה לתשובות אחרות שהתקבלו מטעמה במקרי חסימות נוספים, נמנעת המשיבה מלהצביע על מקור סמכות מפורש בחוק לפרקטיקה בה היא נוקטת, ומסתמכת על תיאור כללי לפיו הצבת החסימות בשתי השכונות בלוד בוצעה על רקע "אירועי אלימות חמורים"

ו"סכסוכי דמים מתמשכים בין מספר משפחות". עוד מציינת המשיבה כי "ההחלטה התקבלה מכוח תפקידה וסמכויותיה של המשטרה לפעול לשמירה על הסדר הציבורי, שלום הציבור ובטחונו ולמניעת עבירות וחקירתן, וזאת כחלק מפעילות מבצעית של משטרת ישראל" (סעיף 4 לתגובה).

10. היינו, המשטרה בעצמה אינה מצליחה להצביע על מקור סמכות מפורש בחוק המאפשר לה חסימה גורפת ופגיעה בזכויות אדם בסיסיות ומניעת חופש תנועה של מאות תושבים במשך ימים, שבועות ואפילו חודשים. נחזור ונדגיש, כי ה"כלל [הוא כי] פגיעה בזכות חוקתית דורשת הסמכה ברורה, מפורשת ומפורטת – ולא ניתן להסתפק בהסמכה כוללת וגורפת" (בג"ץ 3390/16 עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' הכנסת, פסקה 3 לפסק דינו של המשנה לנשיאה (בדימי) מלצר (8.7.2021)).

11. חשוב להדגיש כי הפרקטיקה הבלתי חוקית של המשטרה מוכתבת על ידי השר לביטחון לאומי, המתערב בהחלטות האופרטיביות של המשטרה בניגוד לפסק הדין שניתן בבג"ץ 8987/22 התנועה למען איכות השלטון נ' הכנסת (2.1.2025). השר היה מעורב בחסימות היישובים לקיה ותל שבע, בחסימת היישוב תראבין, בחסימות בלוד (ראו סעיפים 3 ו-28-30 לעתירה) ויתכן שבחסימת יישובים נוספים. ואם לא די בכך, ביום 3.2.2026 הוא פנה לתושבים הערבים וביקש "שהאנשים של המגזר, ראשי המגזר, לא יעתרו נגד המשטרה שאני שם בטונדות" (לסרטון המתעד את האירוע בעמוד האינסטגרם של העיתונאי פוראת נסאר). במקום להודות כי מדובר בפרקטיקה שאינה חוקית ולהורות על הפסקתה, וכי לשר אין כל סמכות להתערב בעצמאות המשטרה, נתלת המשיבה בטענות לפיהן החסימות בלוד הוסרו ולפיכך העתירה הינה תיאורטית ולא אקטואלית. כל זאת, בניסיון לקנות לעצמה אפשרות להוסיף ולהתעמר באזרחים הערבים ולפגוע בשורה ארוכה של זכויות אדם, בלי שהתנהלות הבלתי חוקית תופרע על ידי בית המשפט. כפי שיפורט להלן, אין מדובר בפעם הראשונה שהמשיבה מנסה לחמוק מביקורת שיפוטית בעניין זה.

מיצוי ההליכים בעניין הסעד העקרוני

12. המשיבה טוענת כי העתירה הוגשה זמן קצר לאחר הפנייה למשיבה וכי היא התייתרה משהחסימות בלוד הוסרו. אלא שכפי שפורט בהרחבה בעתירה, העתירה הוגשה לאחר מיצוי הליכים ארוך שעסק בסעד העקרוני. נזכיר בקצרה להלן:

ביום 26.10.2026 פנתה העותרת 5 (להלן: העותרת) בנושא חסימות הבטון שהוצבו בכניסה הראשית ליישוב פרדיס (נספח ע/5 לעתירה);

ביום 27.11.2025 פנתה העותרת בעניין חסימות הבטון שהוצבו בכניסה ליישוב לקיה, שמשמשת גם כדרך גישה לתושבי תל שבע, וביקשה להנחות את שרשרת הפיקוד המשטרתית להימנע משימוש באמצעי בלתי חוקי זה בכל יישוב בישראל (נספח ע/6 לעתירה). במענה המשיבה מיום 5.1.2026 נמסר, כי הצבת החסימות בוצעה בהחלטת השר לביטחון לאומי, ושמקור הסמכות לפרקטיקה בה היא נוקטת הינו בסמכויות ובתפקידים הכלליים שבסעיפים 3-5 לפקודת המשטרה (נוסח חדש), תשל"א-1971 (להלן: פקודת המשטרה) (נספח ע/7 לעתירה);

בימים 30.12.2025 ו-8.1.2026 פנתה העותרת למשיבה בעניין חסימות הבטון בג'סר א-זרקא בשתי שכונות ובכניסה הצפונית ליישוב, ובהמשך הוגשה עתירה לבית המשפט הנכבד בנושא. הן הפניות, הן סעדי העתירה, עסקו גם בסעד העקרוני מושא העתירה דנא. **לאחר הגשת העתירה הסירה המשיבה את החסימות וכך חמקה מביקורת שיפוטית**. על אף שכשלה מלציין מקור סמכות מפורש לפרקטיקה בה היא נוקטת, עם הסרת החסימה קבע בית המשפט כי העתירה הפכה לתיאורטית ולא דן בסעד העקרוני בעניין מקור הסמכות (בג"ץ 33581-01-26 עמאש נ' **משטרת ישראל** (27.1.2026)) (ראו **נספחים ע/8-ע/11** לעתירה);

יצוין, כי המשטרה הסירה גם את החסימות **ביישוב תראבין** לאחר שהוגשה עתירה בנושא (בג"ץ 12090-01-26 **המועצה האזורית אל קסום נ' המשרד לביטחון פנים** (15.1.2026)) (ראו **נספח ע/12** לעתירה).

13. בהמשך להתכתבויות ולהליכים שהוזכרו לעיל, שבה ופנתה העותרת למשיבה ביום 28.1.2026 בעניין הפרקטיקה הבלתי חוקית של הצבת חסימות ביישובים ערבים באופן כללי, ובאופן ספציפי בעניין חסימות הבטון הלא חוקיות **בלוד**, שהוצבו לאחר הצהרת השר לביטחון לאומי לפיה "דין לוד כדין תארבין" (לירן תמרי "דין לוד כדין תראבין": המהלך המשטרתי הנרחב רגע לפני הרמדאן – והביקורת מבפנים" **וינט** 25.1.2026). **הגשת העתירה דנן, אם כך, נעשתה לאחר מיצוי הליכים ארוך ומתמשך בעניין הסעד העקרוני, שאף כלל הגשת עתירה לבית המשפט הנכבד.**

פניות נוספות של העותרת לאחר הגשת העתירה – המשך הפרקטיקה הבלתי חוקית

14. לאחר הגשת העתירה והחשיפה התקשורתית שקיבל הנושא, פנו תושבים רבים אל העותרת וביקשו את סיועה בהסרת החסימות שהמשטרה הציבה ביישובים ובשכונות בהם הם מתגוררים. לעותרת התחוור כי היקפה של הפרקטיקה בה נוקטת המשטרה הינו רחב ביותר, וכי ביישובים רבים הוצבו חסימות לפרקי זמן ממושכים הנעים בין מספר ימים לחודשים ארוכים.

15. ביום 4.2.2026 פנתה העותרת ליועצת המשפטית לממשלה ולמשיבה בעניין הצבת חסימות בטון **ביישוב סאלם**, שהוצבו **מספר חודשים קודם לכן** ופגעו בחופש התנועה ובזכויות אדם נוספות של התושבים. בפנייה ציינה העותרת כי המשטרה פועלת בחוסר סמכות מוחלט וכי עליה לחדול מהפרקטיקה הזו, וכי סעיפים 3-5 לפקודת המשטרה אינם מהווים מקור סמכות חוקי להצבת חסימות מסוג זה. כן ביקשה העותרת כי יובהר לשר לביטחון לאומי כי אין לו כל סמכות להתערב בעבודת המשטרה.

העתק פניית העותרת מיום 4.2.2026 מצורף ומסומן ב'.

16. ביום 16.2.2026 התקבלה תשובת המשטרה, בה נטען כי החסימות הוצבו כפעולה מיידית, הכרחית וזמנית מתוקף סמכותה לטיפול בפשיעה, וזאת ללא פירוט מקור סמכות מפורש וחרף העובדה שמדובר בחסימות המוצבות ביישוב מזה מספר חודשים. המשטרה הוסיפה כי תבצע הערכת מצב, וכי עם סיום הצורך המבצעי יוסרו החסימות. עם זאת, משיחה טלפונית עם אחד התושבים עולה כי החסימות ביישוב סאלם **הוסרו לבסוף על ידי התושבים** עצמם לאור הפגיעה הקשה בחופש התנועה שלהם.

העתק מענה המשיבה מיום 16.2.2026 (נושא תאריך 12.2.2026) מצורף ומסומן ג'.

17. ביום 18.2.2026 פנתה העותרת בעניין שתי חסימות בטון שהוצבו כשלושה חודשים קודם לכן – קרי, **לפני כארבעה חודשים – ביישוב אעבלין**: חסימה ברחוב ביר אלסביל המונעת מכאלף תושבים גישה לכביש 781, וחסימה במרכז היישוב. חסימות אלו עדיין שרירות וקיימות בעת כתיבת שורות אלו.

בנוסף, התייחסה הפנייה לשתי חסימות בטון חדשות שהוצבו ביישוב **שגב שלום** – האחת ליד בית ספר, שמנעה מתלמידים והורים להגיע לבית הספר ואף הביאה לשביתת ועד ההורים, והשנייה בכניסה הדרומית ליישוב, באופן שמצר את הכביש. מספר ימים לאחר הצבת החסימות בשגב שלום הזיזה המשטרה את החסימה ליד בית הספר מספר מטרים לתוך השכונה, והנהגים כיום נאלצים לנסוע על המדרכה באופן מסוכן על מנת לעקוף את החסימה.

בפנייה שבה וביקשה העותרת להפסיק את הפרקטיקה הבלתי חוקית בה נוקטת המשטרה ואת התערבותו של השר לביטחון לאומי בעבודת המשטרה בניגוד לפסיקת בג"ץ.

העתק פניית העותרת מיום 18.2.2026 מצורף ומסומן ד'.

18. מן האמור עולה, אפוא, כי העתירה רחוקה מלהיות תיאורטית, כפי שטוענת המשיבה בסעיף 9 לתגובתה המקדמית. מספר חסימות קונקרטיות ביותר אליהן מודעת העותרת ניצבות ברגעים אלו ממש בשכונות וביישובים ערבים ופוגעות בחומרה בזכויות האדם של התושבים, ויש להניח כי קיימות חסימות נוספות, אשר דבר קיומן טרם הגיע לידיעת העותרת.

העתירה עודנה רלוונטית

19. למען הזהירות נציין, כי אף אם היתה העתירה תיאורטית – וכאמור, לא כך הדבר – הרי שבית המשפט הנכבד הכיר באפשרות לדון בשאלה תיאורטית בעלת אופי כללי כאשר מתקיימים שני תנאים: ראשית, העתירה מעלה שאלה חשובה הנוגעת לעקרונות יסוד; שנית, מדובר במצב שבו מבחינה מעשית לא ניתן לפסוק הלכה אלא כשאלה כללית, כיוון שהפגיעה בזכות מסתיימת תוך זמן קצר, דבר שעלול להעניק לרשות "חסינות" מפני ביקורת שיפוטית. נפסק, כי "זוהי תוצאה חמורה. היא אינה מתיישבת עם שלטון החוק" (בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הבטחון, פ"ד נג(5) 241, 249-251 (1997); ור' עוד: בג"ץ 5469/20 אחריות לאומית ישראל הבית שלי נ' ממשלת ישראל, פסקה 42 לפסק הדין (4.4.2021); בג"ץ 54321-03-25 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל, פסקה 2 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז (21.5.2025); בג"ץ 7128/23 בן אבא נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פסקה 17 לפסק הדין (18.1.2026)).

20. בית המשפט הנכבד מתבקש שלא לתת ידו להמשך הפרקטיקה המפלה והבלתי חוקית שהנהיגה המשיבה ולהתירה על ידי הימנעות מדיון בה, במיוחד לנוכח העובדה שהמשיבה ממשיכה לנקוט בה ולפגוע בזכויות האדם של תושבי היישובים שגב שלום ואעבלין עד עצם היום הזה. המשיבה, כפי שעולה מן הדברים, נחושה להוסיף ולפעול כך בהנחייתו ובעידודו של השר. מחיקת העתירה

ללא קיום דיון בסעד העקרוני תשדר לאזרחים הערבים מסר משפיל ומפלה, לפיו המשטרה רשאית להוסיף ולנהוג בהם כך, ובית המשפט לא יושיט להם סעד.

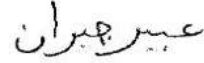
21. לאור האמור לעיל, והיות והן הסעד העקרוני והן הסעד הפרטני עודם רלוונטיים, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע את העתירה לדיון בדחיפות וליתן צו על תנאי כמבוקש.

11 במרץ, 2026

ניצן אילני, עו"ד
ב"כ העותרים

עביר גיבראן, עו"ד
ב"כ העותרים